

Van mijden naar spreiden

Exit-plan voor de terugkeer van de OV-reiziger

De samenleving krijgt steeds meer haar bewegingsvrijheid terug. “Alleen” wordt weer iets meer “samen” en “blijf thuis” is veranderd in “vermijd drukke plekken”. Zo niet voor de mensen die aangewezen zijn op het openbaar vervoer. Zij mogen zich nog altijd enkel binnen een straal van loop- en fietsafstand van het eigen huis begeven want de OV-sector roept reizigers sinds 16 maart op om het OV alleen voor noodzakelijke reizen te gebruiken. Inmiddels hebben culturele instellingen weer de deuren geopend, net als horeca, dierentuinen en pretparken. Familieleden komen beperkt weer bij elkaar. Een aantal werknemers komt weer een enkele keer naar kantoor om achterstallig werk in te halen. Zo niet de OV-reiziger. De OV-reiziger heeft al sinds 16 maart niet meer de vrijheid een niet-noodzakelijke reis te maken.

Het resultaat laat zich raden: reizigers keren het OV de rug toe, terwijl het wegverkeer weer hard toeneemt. Hoewel het OV voor zo'n 40% bezet mag worden, blijft het aantal reizigers op dit moment steken rond 25%. Hiermee dreigen er voor de samenleving na de coronacrisis weer heel andere problemen, namelijk op het gebied van klimaat en ruimtelijke ordening. Het is daarom belangrijk de reiziger te verleiden weer terug te keren in het OV.

We begrijpen dat voorzichtigheid geboden is bij de terugkeer van de reiziger in het OV. Het is belangrijk gezond te blijven. Het openen van de samenleving vraagt wel dat OV ook mee doet. Door de capaciteit die gebruikt mag worden, daadwerkelijk te benutten. Daarom stellen we een plan voor om middels stapsgewijze versoepelingen de OV-reiziger nu ook een stip op de horizon te bieden. Nu de rest van de samenleving weer opstart, moeten de eerste stappen naar versoepeling snel worden genomen.

Afhankelijk van IC-bezetting

De snelheid waarmee de versoepelingen elkaar opvolgen hangt af van een tweevoudige IC-bezetting:

- Bezetting van de Intensive Care oftewel de voorwaarde dat er geen nieuwe piek in de virusverspreiding ontstaat;
- Bezetting van de InterCity oftewel de ruimte die er in het OV is om de volgende versoepeling in te laten gaan.

Zolang beiden een positief beeld geven is het verantwoord om ook in het openbaar vervoer de maatregelen stapsgewijs en geleidelijk af te schalen. Het is aan de Rijksoverheid om hier eventueel cijfermatige criteria voor de formuleren.

Situatie per 1 juni

Op dit moment zijn de huidige maatregelen van kracht in het OV:

- Openbaar vervoer is alleen voor noodzakelijke reizen
- Op verschillende plekken wordt een vakantiedienstregeling gereden
- Er wordt geen extra capaciteit ingezet
- Buurtbussen rijden niet: gebieden onbereikbaar
- De beschikbare capaciteit mag voor ongeveer 40% worden benut
- Fiets is niet welkom in de trein
- Samenreiskorting is opgeschort
- Achterin instappen in de bus, kaartverkoop bij de chauffeur niet mogelijk

- Mondkapjes verplicht
- Kantoorwerk = thuiswerken
- Scholieren moeten afstand tot 8 kilometer op de fiets afleggen
- Studenten leren op afstand en doen noodzakelijke reizen tussen 11:00 en 15:00 uur

1^e versoepeling: van mijden naar spreiden

De reiziger moet zich weer welkom gaan voelen in het OV. Er is per direct ruimte om de dalurenreiziger terug welkom te heten. Nog voor de coronacrisis was de bezetting van het OV gemiddeld over de dag rond 35%, waarvan slechts door een beperkt deel in de daluren werd gereisd. Dit betekent dat bij inzet van voldoende materieel er voldoende ruimte is om afstand te houden wanneer de dalurenreizigers hun normale reispatroon zouden hervatten. Zoals in de samenleving de oproep om thuis te blijven is vervangen door de oproep om drukke plekken te mijden, kan in het OV de oproep om niet te reizen worden vervangen door de oproep te reizen op rustige momenten. De reiziger kan hierbij helpen wanneer inzicht wordt geboden in de druktecijfers. Wanneer de reiziger zoveel mogelijk thuis blijft werken, minder vaak reist, de spits mijdt indien mogelijk en zo veel mogelijk de fiets gebruikt, blijft er voldoende ruimte in het OV. Indien nodig kan de capaciteit worden verhoogd door inzet van touringcars.

2^e versoepeling: fiets mee in het OV

De vakantiemaanden staan voor de deur. Veel mensen willen vakantie vieren in eigen land. Hiervoor is het belangrijk dat de fiets mee op reis kan: tenslotte is Nederland als vakantie land een fietsland bij uitstek. De ruimte is beschikbaar in het OV en de fiets hoeft geen 1,5 meter afstand te houden. Op dit moment is de fiets al welkom in internationale treinen zoals de ICE International en IC Berlijn. Nu ontstaat de vreemde situatie dat de reiziger wel met de fiets een internationale treinreis mag maken, maar zich niet met fiets in de trein naar het vertrekstation van de internationale trein mag begeven. De fiets meenemen kan als eerste stap alleen worden toegestaan in de Sprinter: de bezetting in deze trein is lager dan in de Intercity. Richting de Waddeneilanden kan eventueel met inzet van touringcar met fietskar het OV bovendien een goede maatwerkoplossing geven. Het meenemen van fietsen in de Intercity is dan een volgende stap.

3^e versoepeling: van minder korting naar meer korting

De samenreiskorting moet zo snel mogelijk worden teruggebracht. NS maakt sinds jaar en dag reclame voor samenreiskorting bij de verkoop van abonnementen, veel reizigers voelen zich gedupeerd door het plotseling verdwijnen van dit voordeel. Het terugbrengen van de samenreiskorting kan stapsgewijs door eerst één ander persoon met korting te laten meereizen door de abbonementhouder en dit later uit te breiden naar de oorspronkelijke drie personen. Als leidraad kan naar de auto worden gekeken: de automobilist mag nu één persoon uit een ander huishouden meenemen in de auto, de treinreiziger mag met niemand op pad. Wanneer de samenreiskorting is hersteld, kan worden gekeken naar extra korting in (een deel van) de daluren voor abbonementhouders en extra korting aan de randen van de spits. Op deze wijze wordt het opzoeken van rustige reismomenten extra gestimuleerd. Een aantal reizigers heeft slechte ervaringen opgedaan doordat zij hun OV-abonnement niet konden opzeggen terwijl het negatieve reisadvies gold. Bied deze reizigers een vorm van compensatie, bijvoorbeeld door het abonnement in geldigheid te verlengen, dagkaartjes te schenken of tijdelijk extra korting op het abonnement te geven.

4^e versoepeling: nu echt voor 100%

Per 1 juni zou het OV weer voor 100% gaan rijden maar reizigers hebben tot hun verrassing gemerkt dat dit niet is gebeurd. Zo rijden er geen buurtbussen waardoor hele gebieden zijn verstoken van OV. Ook een aantal spitsreinen en nachtreinen ontbreekt en op de HSL rijdt de helft van de treinen nog niet. Naar het strand en naar bezienswaardigheden zoals pretparken is een aantal OV-verbindingen ook nog beperkt. Om een betrouwbare dienst te bieden, zouden de dienstregelingen weer naar vanouds teruggebracht moeten worden. Buurtbussen kunnen worden voorzien van plastic schermen waardoor bestuurders veilig en beschermd zijn. Zolang dit nog niet is gerealiseerd, moet zo snel mogelijk alternatief vervoer worden aangeboden. Bij het volledig rijden van de bussen, hoort ook weer de verkoop van (papieren) kaartjes door de chauffeur. Zodra het veilig kan, zal het OV ook voor meer dan 40% gevuld moeten worden. Een stapsgewijze benadering kan zijn dit te beperken tot de zitplaatsen en stapplaatsen pas in een later stadium aan te bieden.

Mondkapjes: zorg voor perspectief

Over nut en noodzaak van mondkapjes bestaat noch onder reiziger noch onder experts overeenstemming. Feit is wel dat veel reizigers de mondkapjes als oncomfortabel en benauwend ervaren. Door de mondkapjes wordt een extra drempel opgeworpen om met het OV te reizen. Deze drempel is extra hoog voor bijvoorbeeld bril dragers en mensen met astma. Zodra het verantwoord is, zouden de mondkapjes weer moeten verdwijnen uit het OV. Hierbij adviseren we ook naar het buitenland te kijken zodat er geen verschil ontstaat tussen binnenlandse- en internationale verbindingen.

Behoud voordelen van onderwijs en werk op afstand

De coronacrisis heeft ook positieve ervaringen gebracht. Zo hebben we gezien dat werken en lessen volgen ook op afstand en op andere tijdstippen mogelijk is. Voor de coronacrisis had het OV in de spits haar maximale capaciteit bereikt. Laten we hier in de toekomst verstandig mee omgaan en het werken en leren vanuit huis meer dan voorheen blijven stimuleren. Zorg dat in het nieuwe studiejaar de roosters van onderwijsinstellingen waar mogelijk zijn aangepast., waardoor studenten meer buiten de spits reizen. Wanneer terugkeer naar kantoor weer verantwoord is, moeten werkgevers rekening blijven houden met de wensen en mobiliteit van hun werknemers. Thuiswerken en spitsmijden moet voor kantoormedewerkers een mogelijkheid blijven. Er ontstaat dan ruimte en extra reiscomfort in het OV op de tijdstippen dat dit het hardste nodig is.

Van mijden naar spreiden

Exit-plan voor de terugkeer van de OV-reiziger

Ben je ook benauwd en/of heb je koorts? Dan moeten alle huisgenoten thuisblijven.

Basisregels voor iedereen

Heb je klachten?

 Blijf thuis.

 Laat je testen.

Werk zoveel mogelijk thuis.

Houd waar mogelijk afstand.

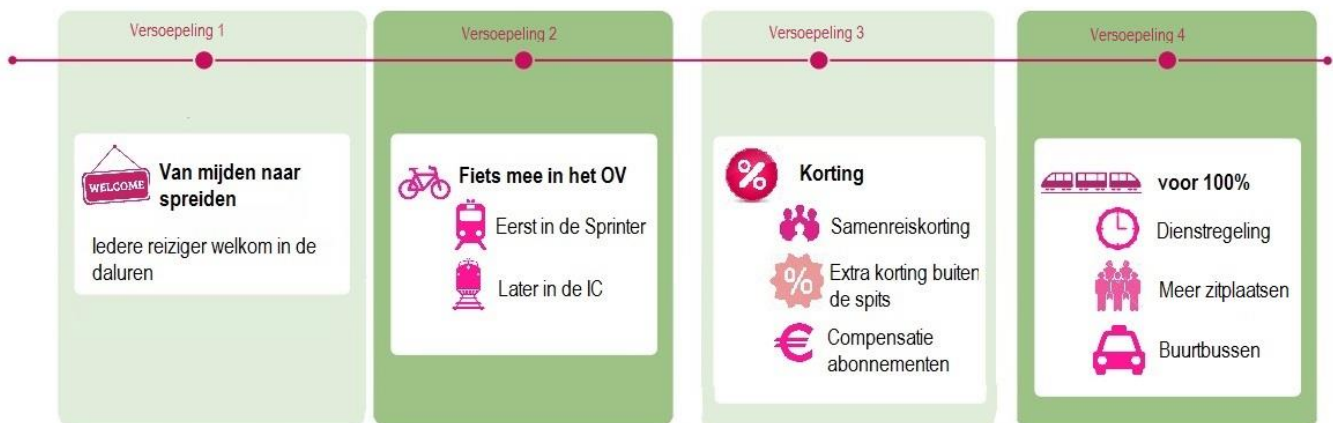

Vermijd de spits

Was vaak je handen.

Stap voor stap

 Mondkapjes

Afbouwen zodra dit veilig kan

Voordelen behouden

 Meer thuiswerken

Spits mijden

Andere onderwijstijden

Versoepelen van maatregelen afhankelijk van IC-bezetting

(Intensive Care en InterCity)

Het OV is voor iedereen

meer informatie:
www.rover.nl